

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT
**LA TRADUCCIÓ LITERÀRIA I DE
TEXTOS D'ASSAIG (ANGLÈS >
CATALÀ/CASTELLÀ)**

Coordinació: BOSCH FABREGAS, MARIAZELL
EUGENIA

Any acadèmic 2023-24

Informació general de l'assignatura

Denominació	LA TRADUCCIÓ LITERÀRIA I DE TEXTOS D'ASSAIG (ANGLÈS > CATALÀ/CASTELLÀ)			
Codi	101552			
Semestre d'impartició	1R Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA			
Caràcter	Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
	Doble titulació: Grau en Llengües Aplicades i Traducció i Grau en Estudis Anglesos	5	OBLIGATÒRIA	Presencial
	Doble titulació: Grau en Llengües Aplicades i Traducció i Grau en Filologia Catalana i Estudis Occitans	5	OBLIGATÒRIA	Presencial
	Doble titulació: Grau en Llengües Aplicades i Traducció i Grau en Filologia Hispànica	5	OBLIGATÒRIA	Presencial
Nombre de crèdits assignatura (ECTS)	6			
Tipus d'activitat, crèdits i grups	Tipus d'activitat	PRAULA		TEORIA
	Nombre de crèdits	4		2
	Nombre de grups	1		1
Coordinació	BOSCH FABREGAS, MARIAZELL EUGENIA			
Departament/s	LLENGÜES I LITERATURES ESTRANGERES			
Distribució càrrega docent entre la classe presencial i el treball autònom de l'estudiant	<p>Docència presencial</p> <p>El total absolut d'hores per a una assignatura de 6 ECTS és de 150 hores. Aquestes es distribueixen de la manera següent:</p> <p>60 HP (hores presencials a l'aula) i 90 HNP (hores no presencials), que correspondran a treball autònom (sense acompanyament del professor: lectures de bibliografia, estudi i realització d'activitats sol·licitades pel professor).</p>			
Informació important sobre tractament de dades	Consulteu aquest enllaç per a més informació.			
Idioma/es d'impartició	Anglès			
Distribució de crèdits	BOSCH FÁBREGAS, MARIAZELL EUGÈNIA (6 ECTS)			

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel professorat	Horari de tutoria/lloc
BOSCH FABREGAS, MARIAZELL EUGENIA	marizell.bosch@udl.cat	6	Dilluns de 10:00h a 11:00h Despatx 1.05 (Rectorat) Per videoconferència, des del Campus i amb cita prèvia.

Informació complementària de l'assignatura

L'estudiant ha d'haver adquirit un nivell equivalent al C1 d'anglès per a cursar aquesta assignatura. De la mateixa manera, l'alumne ha d'haver assolit un nivell C2 en català i castellà.

Objectius acadèmics de l'assignatura

En aquesta assignatura es proposen els següents objectius fonamentals de caràcter pràctic:

- Continuar i aprofundir en els coneixements d'anglès, així com en la pràctica dels diferents mètodes de traducció.
- Adquirir una major habilitat en el camp de la traducció de l'anglès al català i castellà en textos literaris i d'assaig.
- Identificar els patrons de gènere que regeixen la comunicació, reconèixer l'existència d'estils comunicatius diferents i desenvolupar pautes d'interpretació no androcèntriques.
- Saber detectar els usos sexistes i androcèntrics de la llengua.
- Desenvolupar la capacitat de produir textos de forma no sexista.

Competències

Competències transversals

CT1 Adquirir una adequada comprensió i expressió oral i escrita del català i el castellà.

CT2 Adquirir un domini significatiu d'una llengua estrangera.

CT6 Aplicar la perspectiva de gènere a les funcions pròpies de l'àmbit professional.

Competències bàsiques

CB2 Que l'estudiantat sàpiga aplicar els seus coneixements al seu treball o vocació d'una forma professional i poseixin les competències que solen demostrar-se per mitjà de l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes dins la seva àrea d'estudi.

CB4 Poder transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.

Competències generals

CG1 Gestionar un coneixement racional i crític dels fenòmens lingüístics que permeti comprendre'ls i fer-los comprensibles als demés.

CG2 Avaluar i valorar les tendències més recents als àmbits tractats. Desenvolupar un raonament crític davant les noves tendències.

CG3 Valorar la capacitat de treball individual i la motivació per la qualitat i el rigor. Produir diferents tipus de textos.

Competències específiques

CE3 Adquirir la capacitat de produir textos traduïts atenent al marc en què se situen.

CE5 Avaluar l'adequació lingüística i sociocultural en relació a la tipologia textual.

CE6 Identificar els conceptes bàsics i les diferents metodologies relacionades amb la traducció.

CE10 Adquirir una consciència crítica de les relacions entre els esdeveniments històrics i socials i la producció literària.

Continguts fonamentals de l'assignatura

TRADUCCIÓ LITERÀRIA (anglès > català/castellà)

1. Narrativa: traducció de novel·la, microrelats, literatura infantil i còmic
2. Lírica: traducció de poesia
3. Dramàtica: traducció teatral

TRADUCCIÓ DE TEXTOS D'ASSAIG (anglès > català/castellà)

1. Literatura
2. Art
3. Antropologia

Eixos metodològics de l'assignatura

La docència de **Traducció Literària i de Textos d'Assaig** és presencial i es desenvolupa tal i com s'indica al cronograma de l'assignatura. En aquest sentit, les 150 hores es distribueixen en 60 hores presencials a l'aula i 90 hores no presencials de treball autònom, que corresponen al volum de feina sense acompanyament per part del professor: lectures de bibliografia, estudi i realització d'activitats sol·licitades pel professor.

L'assignatura se centra fonamentalment en la realització d'activitats pràctiques variades (text escrit i material audiovisual) i en l'aprenentatge basat en la resolució de problemes i defensa d'arguments des del pensament crític.

Cada temari inclou una part teòrica d'introducció de continguts.

El treball de l'assignatura a l'aula és grupal, de manera que s'espera participació, col·laboració i debat, tant a classe com als fòrums de l'assignatura.

Les activitats pràctiques que formen part de l'avaluació de l'assignatura corresponen a treball individual i autònom per part de l'alumnat.

Pla de desenvolupament de l'assignatura

SETMANA	Dia 1 (Dilluns) 8:00h-10:00h (Aula 1.19)	Dia 2 (Dimarts) 8:00h-10:00h (Aula 1.19)

1	11/09/23 FESTIU	12/09/23 Presentació de l'assignatura Trad. literària (lírica): poesia
2	18/09/23 Trad. literària (lírica): poesia	19/09/23 Trad. literària (lírica): poesia
3	25/09/23 Trad. literària (lírica): poesia	26/09/23 Trad. literària (dramàtica): teatre
4	02/10/23 Trad. literària (dramàtica): teatre	03/10/23 Trad. literària (dramàtica): teatre Entrega ACT. 1: Trad. poesia i teatre Data límit: 08/10/23 (23:55h)
5	09/10/23 Trad. literària (dramàtica): teatre	10/10/23 Trad. literària (dramàtica): teatre
6	16/10/23 Trad. literària (dramàtica): teatre	17/10/23 Trad. literària (narrativa): còmics
7	23/10/23 Trad. literària (narrativa): còmics	24/10/23 Trad. literària (narrativa): còmics Entrega ACT. 2: Trad. còmics Data límit: 29/10/23 (23:55h)
8	30/10/23 Trad. literària (narrativa)	31/10/23 Trad. literària (narrativa)
9	06/11/23 Trad. literària (narrativa)	07/11/23 Trad. literària (narrativa)
10	13/11/23* Trad. literària (narrativa)	14/11/23* Trad. literària (narrativa)
11	20/11/23* Trad. literària (narrativa)	21/11/23* Trad. literària (narrativa)
12	27/11/23 Traducció d'assaig: Literatura	28/11/23 Traducció d'assaig: Literatura
13	04/12/23 Traducció d'assaig: Literatura/Art	05/12/23 Traducció d'assaig: Art
14	11/11/23 Traducció d'assaig: Art	12/12/23 Traducció d'assaig: Antropologia Entrega ACT. 3: Traducció d'assaig Data límit: 17/12/23 (23:55h)
15	18/12/23 Traducció d'assaig: Antropologia	19/12/23 PRESENTACIONS ORALS Entrega pràctica d'audiodescripció Data límit: 22/12/23

NOTA: La distribució de continguts del cronograma de l'assignatura pot presentar petits canvis. Si n'és el cas, l'alumnat serà informat a l'inici del curs.

*Si no hi ha canvis, les sessions dels dies 13/11/23, 14/11/23, 20/11/23 i 21/11/23 seran impartides per la professora María Cecilia de la Vega, de la Universidad Nacional de Córdoba, Argentina. Aquí es detalla, de manera orientativa, la programació de temes que es tractaran a cadascuna de les sessions:

- **Sessió 1** (13/11/23): Caracterització del text literari. Figures retòriques i la seva traducció. Pràctica amb versions d'obres clàssiques de la literatura infantil-juvenil (Lewis Carroll, James M. Barrie)
- **Sessió 2** (14/11/23): Metàfores i la seva traducció. Pràctica amb versions d'obres clàssiques de la literatura infantil-juvenil (Edith Nesbit)

- **Sessió 3** (20/11/23): Microficció: característiques. Varietats de l'espanyol a la traducció. Pràctica amb micro-relats d'autors contemporanis de parla anglesa.
- **Sessió 4** (21/11/23): Prosa poètica: característiques. Marques genèriques a la traducció. Pràctica de micro-relats d'autors contemporanis de parla anglesa.

Sistema d'avaluació

Avaluació continuada:

L'avaluació d'aquesta assignatura és continuada. El sistema d'avaluació es distribueix en els següents blocs:

- **Pràctica** (36%): Entrega de 3 activitats escrites de traducció (treball autònom). Cada activitat correspon a un 12%. En total, 36%.
- **Traducció d'un text i presentació oral** (25%): un 15% correspon a la traducció i el 10% restant a la presentació oral.
- **Projecte d'àudio descripció** (27%)
- **Assistència i participació** (12%)

El primer dia de classe el professor donarà tota la informació necessària sobre la pràctica, la traducció d'un text i presentació oral i el projecte d'àudio descripció.

Per superar **Traducció Literària i de Textos d'Assaig**, cal aprovar l'assignatura amb una qualificació mínima de 5. Per sota d'aquesta nota (4,9 i menys), l'assignatura queda suspesa.

Recuperació: Tota activitat que tingui un valor d'un 30% o més es pot recuperar. En aquest sentit, l'alumnat té dret a la recuperació de les entregues de les activitats escrites de traducció (36%). En cas d'haver suspès una de les activitats, la recuperació només serà de l'ítem suspès, i no de tots els que componen el bloc. Si l'alumne aprova l'assignatura tot i tenir un ítem suspès del bloc, l'última nota assolida al bloc és la que es tindrà en compte.

La qualificació de "No Presentat" (NP) a l'assignatura s'assignarà sempre que un estudiant no realitzi les activitats avaluable que ponderin en un percentatge inferior al 50% de la qualificació global de l'assignatura.

Avaluació alternativa:

L'estudiant o l'estudianta que es vulgui acollir a l'avaluació alternativa haurà de presentar un contracte de treball o justificar, mitjançant un escrit dirigit a la degana, les raons que li impossibiliten fer l'avaluació continua en un termini de cinc (5) dies des del començament del quadrimestre. Per més informació, envieu un correu electrònic a lletres.secretariacentre@udl.cat o adreceu-vos a la Secretaria Acadèmica de la Facultat de Lletres.

Els blocs d'avaluació per l'avaluació alternativa de l'assignatura són els següents:

- **Pràctica** (45%): Entrega de 3 activitats escrites de traducció (treball autònom). Cada activitat correspon a un 15%. En total, 45%.
- **Traducció d'un text i presentació oral** (30%): un 20% correspon a la traducció i el 10% restant a la presentació oral.
- **Projecte d'àudio descripció** (25%)

Recuperació: Tota activitat que tingui un valor d'un 30% o més es pot recuperar. En aquest sentit, l'alumnat té dret a la recuperació de les entregues de les activitats escrites de traducció (45%) i a la traducció d'un text i presentació oral (30%). En cas d'haver suspès una de les activitats, la recuperació només serà de l'ítem suspès, i no de tots els que componen els blocs. Si l'alumne aprova l'assignatura tot i tenir un ítem suspès del bloc, l'última nota assolida al bloc és la que es tindrà en compte.

IMPORTANT: En cas de frau acadèmic o còpia espontània, s'aplicarà el que estableix la Normativa de l'avaluació i la qualificació de la docència en els graus i màsters de la UdL.

Bibliografia i recursos d'informació

BIBLIOGRAFIA RECOMANADA

- Agost, R., i E. Monzó. (2001). *Teoria i pràctica de la traducció general espanyol-català*. Castelló de la Plana: Universitat Jaume I.
- Ainaud, J., A. Espunya i D. Pujol. (2020). *Manual de traducció anglès-català*. Barcelona: Universitat Pompeu Fabra. <<https://repositori.upf.edu/handle/10230/44583>>.
- Baker, M. i G. Saldanha. (Ed.). (2020). *Routledge Encyclopedia of Translation Studies*. Londres: Routledge.
- Bartrina, F., i Millán-Varela, C. (Ed.). (2013). *The Routledge Handbook of Translation Studies*. Oxford i Nova York: Routledge.
- Bassnett, S. (Ed.). (2002). *Translation Studies*. Londres: Routledge.
- Campbell, S. (1998). *Translation into the Second Language*. Londres i Nova York: Longman.
- Chatman, S. (1990). *Coming to Terms: The Rethoric of Narrative in Fiction and Film*. Ithaca: Cornell University Press.
- Culler, J. (2000 [1997]). Chapter 2: What is literature and does it matter? *Literary Theory. A very Short Introduction*. Nova York: Oxford University Press. [Disponible aquí](#)
- de la Vega, M. Cecilia (2021). Español "neutro" en traducciones argentinas de obras clásicas de literatura fantástica juvenil. *Revista Lenguas V*; 17, Dossier: La circulación de la literatura infantil y juvenil extranjera en la Argentina. [Disponible aquí](#).
- Espasa, E. (2008). "A gendered voice in translation: translating like a feminist". *Transfer*, 3,1-8.
- —. (2001). *La traducció dalt de l'escenari*. Vic: Eumo.
- Gómez Torrego, L. (2007). *Hablar y escribir correctamente*. Madrid: Editorial Arco/Libros.
- Harris, R. (2018). *Writing with Clarity and Style. A Guide to Rhetorical Devices for Contemporary Writers*, 2da edició. Nova York: Taylor & Francis. [Disponible aquí](#)
- Hermans, T. (1985). (Ed.). *The Manipulation of Literature*. Beckenham: Croom Helm.
- Hunt, P. (2001). *Children's Literature*. Oxford: Blackwell.
- Hurtado Albir, A. i L. Molina. (2002). "Translation Techniques Revisited: A Dynamic and Functionalist Approach". *Meta: Translators' Journal*, 47(4), 498-512.
- Jiménez Hurtado, C. (Ed.) (2015). *La traducción como comunicación interlingüística transcultural mediada. Selección de artículos de Gerd Wotjak*. Frankfurt am Main: Peter Lang.
- Lathey, G. (2010). *The Role of Translators in Children's Literature: Invisible Storytellers*. Londres i Nova York: Routledge.
- Lefevere, A. (1992). *Translation, Rewriting and the Manipulation of Literary Fame*. Londres i Nova York: Routledge.
- Malmkjær, K. (2018). *The Routledge Handbook of Translation Studies and Linguistics*. Londres: Routledge.
- Mott, B. (2011). *Semantics and Translation for Spanish Learners of English*. Barcelona: Publicacions i Edicions Universitat de Barcelona.
- Rojo López, A. (2015). ¿Con metáfora o sin ella? Sobre la traducción de las unidades fraseológicas metafóricas. A G. Conde Tarrío, P. Mogorrón Huerta, M. Martí Sánchez i D. Prieto García-Seco (eds.), *Enfoques actuales para la traducción fraseológica y paremiológica: ámbitos, recursos y modalidades*. Biblioteca Fraseológica y Paremiológica. Serie «Monografías» N.º 6. Centro Virtual Cervantes. Disponible a: <https://cvc.cervantes.es/lengua/biblioteca_fraseologica/n6_conde/rojo.htm>
- *Routledge Encyclopedia of Translation Studies*. (2020). Ed. Mona Baker and G. Saldanha. Routledge: London and New York.
- Susam-Sarajeva, S. (2006). *Theories on the Move. Translation's Role in the Travels of Literary Theories*. Amsterdam: Rodopi.
- Talaván, N. (2023). *Translation as a Science and Translation as an Art. A Practical Approach*. Madrid: McGraw Hill.
- Valero G., C. (2000). "La traducción del cómic: retos, estrategias y resultados", *Trans* 4, pp. 75-88. <http://www.trans.uma.es/pdf/Trans_4/t4_75-88_CGarces.pdf>
- van Coillie, J. i McMartin, J. (2020). *Children's Literature in Translation*. Lovaina: Leuven University Press. <<https://library.oapen.org/handle/20.500.12657/42580>>
- van den Broeck, R. (1981). "The Limits of Translatability Exemplified by Metaphor Translation". *A Poetics Today*, Vol. 2, No. 4, Translation Theory and Intercultural Relations (Summer - Autumn, 1981), pp. 73-87. Durham, Estados Unidos: Duke University Press. [Disponible aquí](#)
- Zanettin, F. (2014). "Visual adaptation in translated comics", *inTRAlínea*, 16. <<http://www.intralinea.org/archive/article/2079>>
- —. (2008). *Comics in Translation*. Londres: Routledge.

- Baker, M. (2006). *In Other Words. A Coursebook on Translation*. Londres: Routledge.
- Bassnett, S. i P. Bush. (2007). *The Translator as Writer*. Londres: Continuum.
- Brodie, G. i E. Cole. (2020). (Ed.) *Adapting Translation for the Stage*. Londres: Routledge.
- Castro, O. & Spoturno, M. L. (2021). How Rebel Can Translation Be? A (Con)textual Study of Good Night Stories for Rebel Girls and Two Translations into Spanish. En H. Sauntson y A. Jule (Eds.) *Palgrave Studies in Language, Gender and Sexuality*. Palgrave Macmillan.
- —. (2020). "Feminismos y traducción: apuntes conceptuales y metodológicos para una traductología feminista transnacional." *Mutatis Mutandis. Revista Latinoamericana de Traducción*, vol. 13, núm. 1, Enero-Junio, pp. 11-44. Universidad de Antioquia. Disponible aquí: <https://www.redalyc.org/journal/4992/499272694003/499272694003.pdf>
- Dollerup, C. (2003). 'Translation for Reading Aloud'. *Meta* 43, 1-2, 81-103.
- Franco Aixelá, J. (2000). *La traducción condicionada de los nombres propios (inglés-español)*. Salamanca: Ediciones Almar.
- Gambier, Y. i L. Van Doorslaer. (2010). *Handbook of Translation Studies Online*. Amsterdam: John Benjamins.
- Godayol, P. (2000). *Espais de frontera. Gènere i traducció*. Vic: Eumo.
- González D., M. i Oittinen, R. (2008), *Whose Story? Translating the Verbal and the Visual in Literature for Young Readers*. Newcastle upon Tyne: Cambridge Scholars, pp. 3-18).
- Hatim, B. i I. Mason (1997). *The Translator as Communicator*. Londres: Routledge.
- —. (1990). *Discourse and the Translator*. Londres: Routledge.
- Hurtado, A. (1996). *La enseñanza de la traducción*. Castelló de la Plana: Universitat Jaume I.
- Jané, A. (2009). "Notes sobre la traducció de còmics", XVI Seminari sobre la Traducció a Catalunya. Barcelona: Associació d'Escriptors en Llengua Catalana, pp. 11-21.
- Lorenzo, M. L. (2014). "Paternalismo traductor en las traducciones del género infantil y juvenil." *TRANS: revista de traductología* 18, pp. 35-48. http://www.trans.uma.es/Trans_18/Trans18_035-048_doss2.pdf
- Malmkjær, K. *Translation and Language Teaching. Language Teaching and Translation*. (1999). (Ed.). Manchester: St. Jerome.
- Manfred, J. (2021). "Narratology 2.3: A Guide to the Theory of Narrative" Universitat de Colònia <http://www.uni-koeln.de/~ame02/pppn.pdf>.
- Millán-Varela C. i Bartrina, F. (2013). (Ed.). *The Routledge Handbook of Translation Studies*. Londres: Routledge.
- Munday, J. (2012). *Introducing Translation Studies. Theories and Applications*. Londres: Routledge.
- Muñoz, R. (1995). *Lingüística para la traducción*. Barcelona: Teide.
- Newmark, P. (1988). *A textbook of translation*. Nova York: Prentice Hall.
- Toury, G. (2012). Norms in Translation. A L. Venuti (Ed.), *The Translation Studies Reader*, Third Edition. Oxford: Routledge. [Disponible aquí](#).
- Toledano, C. (2013). "Listening to the voice of the translator: A description of translator's notes as paratextual elements". *Translating & Interpreting*, 5(2), 149-162.
- *Translation Studies*. (2013). Ed. S. Bassnett. Routledge: London and New York.
- Venuti, L. (1995). *The Translator's Invisibility*. Londres i Nova York: Routledge.
- Vinay, J. P. i Darbelnet, J. (1958/1977). *Comparative Stylistics of French and English: A Methodology for Translation*. (Trad.). J. Sager i M. J. Hamel. (1995). Amsterdam: John Benjamins.

Diccionaris monolingües

- *Cambridge Idioms Dictionary*. (2006). Cambridge: Cambridge University Press.
- *Collins Dictionary Thesaurus* <https://www.collinsdictionary.com/dictionary/english-thesaurus>.
- *Diccionari de la llengua catalana*. Barcelona: Enciclopèdia Catalana.
- Diccionari.cat (Enciclopèdia Catalana) <http://www.diccionari.cat/>.
- DIEC <https://dlc.iec.cat/>.
- Fundéu <https://www.fundeu.es/>.
- *Merriam Webster's Dictionary* <https://www.merriam-webster.com/>.
- Moliner, M. (2000). (Ed.). *Diccionario de uso del español. Edición abreviada*. Madrid: Gredos.
- Optimot <https://aplicacions.llengua.gencat.cat/llc/AppJava/index.html>.
- *Oxford Learner's Thesaurus. A dictionary of synonyms*. (2008). Oxford: Oxford University Press.
- RAE. *Diccionario de la Lengua Española y Diccionario panhispánico de dudas* <https://www.rae.es/>.
- Seco, M. (2006). *Diccionario de dudas y dificultades de la lengua española*. Madrid: Espasa-Calpe.
- Termcat. Centre de terminologia de la llengua catalana. <https://www.termcat.cat/es>.

- *The BBI Combinatory Dictionary of English*. (2010). Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins.

Diccionaris bilingües

- *Diccionari anglès-català/català-anglès*. Enciclopèdia Catalana. <<https://www.diccionari.cat/diccionari-angles-catala>>.
- *Diccionario Oxford español-inglés/inglés-español*. (2007). Oxford: Oxford University Press.
- *Gran diccionario español-inglés/inglés español*. (2008). Barcelona: Larousse.
- Mott, B. i M. Mateo. (2009). *Diccionario-guía de traducción: Español-Ingles/Ingles-Español*. Barcelona: Publicacions Universitat de Barcelona.

Diccionaris específics

- Cuddon, J. A. (1999). (Ed). *Dictionary of Literary Terms & Literary Theory*. Londres: Penguin Books.
- Poetry Foundation. Glossary of Poetic Terms <<https://www.poetryfoundation.org/learn/glossary-terms>>.
- Salvador, J. (2014). *Diccionari d'escenografia i escenotècnia* <<https://www.tesisenred.net/handle/10803/290994#page=1>>.
- Vivanco, L. (2018). *Dictionary of Cultural Anthropology*. Oxford University Press <<https://www.oxfordreference.com/view/10.1093/acref/9780191836688.001.0001/acref-9780191836688>>.
- *Vocabulari de les arts escèniques*. (2020). Col·lecció Vocabularis, 8. Acadèmia Valenciana de la Llengua <https://www.avl.gva.es/documents/31987/65425/VOCABULARIS_08.pdf>.

Gramàtiques

- Carter, Ronald et al. (2000). *Exploring Grammar in Context*. Cambridge/Nova York: Cambridge University Press.
- Hewings, M. (1999). *Advanced Grammar in Use* (with answers). Cambridge: Cambridge University Press.
- Murphy, R. (1995). *English Grammar in Use* (with answers). Cambridge: Cambridge University Press.
- Swan, M. (2016). *Practical English Usage*. Oxford: Oxford University Press.
- Quirk, R. i S. Greenbaum. (1980). *A University Grammar of English*. Londres: Longman.

Manuais d'estil

- *English Style Guide. A handbook for authors and translators in the European Commission*. (2022). <https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/styleguide_english_dgt_en.pdf>.
- Guia d'estil APA: <<https://normas-apa.org/wp-content/uploads/Guia-Normas-APA-7ma-edicion.pdf>>
- Martínez de Sousa, J. (2015). *Manual de estilo de la lengua española*. Gijón: Trea.
- *MLA Handbook*. (2016). Modern Language Association: New York.
- Mestres, J.; et al. (2019). *Manual d'estil. La redacció i l'edició de textos*. <<https://estil.llocs.iec.cat/>>.
- Molero, G., i A. Martín (2013). *El libro rojo de Cálamo. Prontuario de manuales de estilo* <<https://www.calamoycran.com/libro-rojo-de-calamocran-prontuario-de-manuales-de-estilo>>.
- RAE i ASALE (2018). (Ed.). *Libro de estilo de la lengua española*. Madrid: Espasa.